

RADA EUROPY PRZYJMUJE NOWE WYTYCZNE DOTYCZĄCE SZTUCZNEJ INTELIGENCJI I POLITYKI KULTURALNEJ

Posted on 5 sierpnia 2025

Komitet Sterujący ds. Kultury, Dziedzictwa i Krajobrazu przyjął nowy dokument polityczny dotyczący sztucznej inteligencji, uzupełniający standardy Rady Europy w sektorach kultury, dziedzictwa kulturowego i przemysłów kreatywnych. Wytyczne mają na celu wspieranie państw członkowskich w odpowiedzialnym i etycznym korzystaniu z technologii AI w tych obszarach.

W prace nad dokumentem zaangażowana była **dr Agnieszka Oniszczyk** - ekspertka Narodowego Instytutu Dziedzictwa, ówczesna wiceprzewodnicząca Europejskiej Rady Archeologicznej (European Archaeological Council, EAC).

Wytyczne zostały opracowane w oparciu o Konwencję Ramową Rady Europy o sztucznej inteligencji oraz prawach człowieka, demokracji i praworządności, a ich celem jest pomoc państwom w realizacji czterech kluczowych celów polityki publicznej:

Zwiększenie równego dostępu do systemów AI

Aby zwiększyć dostęp do systemów AI, państwa członkowskie powinny rozwijać kompetencje cyfrowe we wszystkich grupach społecznych, dostosować programy nauczania do potrzeb rynku pracy oraz wspierać świadomość i edukację w zakresie wykorzystania AI w sektorze kultury i dziedzictwa. Ważne jest również budowanie współpracy między instytucjami kultury i sektorem technologicznym oraz wykorzystywanie AI do cyfryzacji i ochrony dziedzictwa kulturowego.

Budowanie zaufania do korzystania ze sztucznej inteligencji

Zaleca się ochronę praw autorskich twórców, promocję otwartej nauki oraz zapewnienie przejrzystości oraz odpowiedzialności twórców i dostawców systemów. Rekomenduje się także działania przeciwdziałające monopolizacji rynku AI, wspierające różnorodność kulturową oraz uwzględniające wpływ tych technologii na środowisko.

Zapewnienie bezpiecznego, godnego zaufania i etycznego korzystania z AI

Systemy AI mogą wzmacniać istniejące uprzedzenia kulturowe i stereotypy. Państwa członkowskie powinny wspierać różnorodność kulturową, przeciwdziałać dyskryminacji oraz szkolić twórców i użytkowników AI w zakresie etyki technologicznej.

Zachęcanie do współpracy interdyscyplinarnej i międzynarodowej

Wskazuje się na potrzebę łączenia wiedzy ekspertów z dziedziny technologii, humanistyki i sztuki, wspólnych badań i wymiany dobrych praktyk pomiędzy instytucjami kultury, nauki i biznesu.

Przyjęcie tych wytycznych to ważny krok w kierunku budowania strategii rozwoju, które łączą wykorzystanie technologii ze wspieraniem wartości demokratycznych, ochroną dziedzictwa i poszanowaniem różnorodności kulturowej.

□ Pełny tekst wytycznych znajdziesz [tutaj](#).